

Motion till riksdagen 2005/06:A275

av **Gudrun Schyman (-)**

6 timmars arbetsdag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förändrad arbetstidslagstiftning, med målet 6 timmars arbetsdag.

Motivering

Kortare arbetstid kan leda till friskare anställda, högre vinst, snabbare service och bättre kvalitet. Bl.a. på Toyotas bilverkstad i Mölndal är detta bevisat. När företaget år 2002 införde sextimmarsdag med bibehållen lön sjönk sjukfrånvaron med 5 % till att nu vara nära noll. Omsättningen har ökat med 40 % och vinsten med 23 %.

För att korta kundernas väntetider och öka öppethållandet infördes tvåskift. Samtidigt sänktes arbetstiden, med bibehållen lön, och ny personal anställdes. Väntetiderna för kunderna halverades, arbetsskadorna sjönk och sjukfrånvaron minskade. Yrkesstoltheten och trivseln ökade, liksom vinsten och omsättningen.

En bilverkstad är en manligt dominerad arbetsplats. Sjukvården är en kvinnligt dominerad arbetsplats, ofta med män i ledningen. Manligt dominerade arbetsplatser organiseras utifrån en förståelse av männen som familjeförsörjare. Alltså bygger arbetsorganisationen på fasta heltider med en lön som det går att leva på. Kvinnligt dominerade arbetsplatser är organiserade utifrån en (falsk) förståelse av kvinnan som "tillfällig" på arbetsmarknaden. Arbetstiden är otillräcklig (ofrivillig deltid), anställningen är otrygg (årslånga vikariat) och lönen otillräcklig (det finns ju en "familjeförsörjare"). En sjukvård där köerna och lidandet växer har mycket att lära av ett smidigt arbetstidssystem. Dyra operationssalar bör kunna användas lika effektivt i skiftgång som en bilverkstad. Hemtjänstens kunder borde rimligen kunna bli lika nöjda som bilverkstadens kunder.

Människor som har drägliga arbetsvillkor, som trivs, som får uppskattning och som inte lämnar jobbet som en urkramad trasa gör ett kvalitativt bättre

Fel! Okänt namn på

arbete. Samstämmig och omfattande forskning visar att det är under de sex första timmarna som en människa fungerar bäst och orkar mest.

För att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden måste kvinnor och män få samma villkor på arbetsmarknaden (det betalda arbetet) och samma villkor för att kunna sköta barn och familj (det obetalda arbetet). Förutom en individualiserad föräldraförsäkring (utvecklas i en annan motion) krävs en daglig arbetstidsförkortning. Kvinnors omfattande deltidsarbete subventionerar i dag mäns heltidsarbete. Kvinnor betalar i dag själva, individuellt, en för samhället absolut nödvändig arbetstidsförkortning. Den minskade inkomsten får konsekvenser i form av lägre ersättningsnivåer i a-kassan, i sjukförsäkringen, i rehabiliteringsersättningen och slutligen i en lägre pension.

Arbetstidslagstiftning

Den nu gällande arbetstidslagstiftningen stipulerar en veckoarbetstid på 40 timmar. En successiv övergång till 30-timmarsvecka, över hela arbetsmarknaden, skulle innebära ett viktigt steg på vägen mot ett jämställt samhälle, med ett delat ansvarstagande mellan könen för det betalda och det obetalda arbetet. Samtidigt skapas förutsättningar för ett värdigt arbetsliv som tar sikte på att minimera utbrändhet och frånvaro. Regeringen bör därför återkomma med ett förslag på en ny arbetstidslagstiftning, med målet 30 timmars arbetsvecka. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Gudrun Schyman (-)